

ՀԻՇՆԱՏԱԿԻ ԽՈՍՔ

ԹԲԻԼԻՍԻ ԼԵՎ ՍԱՐԿԻՍՈՎԸ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅՆ ԷՐ, ՈՎ ԲԱՐՁՐԱՅԵԼ Է ԷՎԵՐԵՍՏԻ ՉԱՊԱԹ

ԼԵՎ ՍԱՐԿԻՍՈՎ

Փետրվարի 3-ին, Վրաստանի մայրաքաղաքում, ծանր, սակայն կարճատև հիվանդությունից հետո, 86 տարեկանում կյանքից հեռացավ Էվերեստը նվաճած առաջին հայ լեռնագնաց Լև Սարկիսովը:

Լև Սարկիսովը ծնվել է 1938 թվականին, Ռուսաստանի Վորոնեժ քաղաքում, որտեղ, ըստ նշանակման, աշխատում էին Վրաս-

տանի պոլիտեխնիկ ինստիտուտի շրջանավարտներ, նրա քիմիկոս-ծնողները: Պատերազմի ժամանակ հայրը մեկնել է ռազմաճակատ, իսկ մայրը՝ Լևի հետ տեղափոխվել է Թբիլիսի: Նրա մայրն ու հայրը եղել են քիմիկ-ինժեներներ: Մորական կողմի պապը եղել է Թբիլիսյան բուրժուազիայի վառ ներկայացուցիչ: Մինչև հիմա Չավաբարի Էլիա քաղաքում կանգնած է նրա կառուցած տունը: Լև Սարկիսովը սկսել է զբաղվել լեռնագնացությամբ, երբ աշխատում էր ավիացիայի գործարարում: Տեղ ստեղծվում է լեռնագնացության խումբ, որին էլ միանում է Լևը: Առաջին մեծ գագաթը, որը նա բարձրացնում է գործարարի խմբով, լինում է Ղազբեկը (1962թ.):

Լև Սարկիսովը Խորհրդային Միության զինված ուժերի լեռնագնացության բազմակի չեմպիոն էր, Վրաստանի վաստակավոր մարզիչ, արժանացել էր Լեռնագնացության Եվրասիական ընկերության «Էդելվեյս» շքանշանի, 1999 թվականին Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն նրան պարգևատրել էր «Պատվո» շքանշանով: Նա նաեւ «Ձյունե հովազ» տիտղոսակիր էր, որը շնորհվում էր ԽՍՀՄ բոլոր 7000-մետրանոց բարձունքները նվաճած լեռնագնացներին:

1998 թվականին վրացի լեռնագնաց, «Վինոտեկ» ընկերության ղեկավար Բենիամին (Բենո) Քաշակաշվիլի մոտ մի գաղափար է ծագում՝ կազմել խումբ վրացի, հայ ու ադրբեջանցի լեռնագնացներից

ԲԵՆՈ ՔԱՇԱԿԱՇՎԻԼԻ

ել «խաղաղության վերելք» իրականացնել Էվերեստ: Վերելքը պետք է ցույց տար, որ հակամարտող երկրների ներկայացուցիչները կարող են միասին համագործակցել եւ ընկերներ լինել՝ անկախ պատերազմական իրավիճակներից: Հայերի ներկայացուցիչ է ընտրվում Լև Սարկիսովը, չնայած նա Վրաստանի քաղաքացի էր: Էքսպեդիցիայի ողջ գումարը մի հայ գործարար էր ապահովել, ով ցանկացել էր, որ իր անունն անհայտ մնա:

Լև Սարկիսովը Էվերեստ լեռան գագաթ հասել է վրացիների կողմից կազմակերպված «Կովկաս-99» թիմի կազմում, որտեղ ընդգրկված էին Կովկասի տարբեր ազգեր: Թիմի կազմում էին Բենո Քաշակաշվիլին, Աֆի Գիզանին, Բիծինա Գուշաբիձեն, ադրբեջանցի Սարիդան Մուրասովը եւ Հայաստանը ներկայացնող Լեվ Սարկիսովը: Բաքվից եկած լեռնագնացը չկարողացավ հասնել գագաթ եւ Սարկիսովը խոստացավ Սարիդանին, որ ամենամեծ կամրացնի ադրբեջանական դրոշը Էվերեստի գագաթին եւ հենց այդպես էլ արեց:

1999թ. մայիսի 12-ի առավոտյան, Էվերեստ լեռան վերելքի «Կովկաս-99» էքսպեդիցիոն խմբի անդամները ոտք դրեցին աշխարհի բարձրագույն գագաթին (8848մ): Լև Սարկիսովը գագաթին հասել է 60 տարեկան 160 օրական հասակում, իսկ նրա գագաթին իրենից առաջ բարձրացած լեռնագնացը եղել է 60 տարեկան 161 օրական: Այս մեկ օրվա տարբերությամբ Լև Սարկիսովը գրանցվում է Գինեսի ռեկորդների գրքում՝ որպես ամենատարեց անձ, որ եղել է Էվերեստ լեռան գագաթին: Սարկիսովն Էվերեստի գագաթին դիմել է ողջ աշխարհում բնակվող հայերին՝ ասելով. «Միասին խաղաղ ապրենք, լավ ապրենք: Ես

«ԿՈՎԿԱՍ-99» ԽՈՒՄԻ ԼԵՐՆԱԳՆԱՑՆԵՐԸ ԷՎԵՐԵՍՏԻ ԳԱԳԱԹԻՆ

ծեր ցավը տանեմ: Հե՛յ»:

Նշենք, որ թբիլիսաբնակ հայ լեռնագնացը 4 անգամ բարձրացել է Արարատ լեռը՝ ծածանելով հայոց եռագույն դրոշ:

Հայաստանի վարչապետի որոշմամբ՝ 2016 թվականին Լև Սարկիսովին շնորհվել է շնորհակալագիր՝ լեռնագնացության ոլորտում ներդրած նշանակալի ավանդի եւ ունեցած ակնառու նվաճումների համար:

Նշենք, որ Լև Սարկիսովի հուղարկավորությանը ներկա է գտնվել ինչպես Իռենա Խառազովան, ով 2016 թվականին աշխարհի ամենաբարձր գագաթ հասած առաջին հայուհին է, այնպես էլ՝ Ալիսինգմի եւ Լեռնային տուրիզմի հայկական ֆեդերացիայի ներկայացուցիչներ:

ԷԴՄՈՆ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Վրաստանի մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունը, Վրաստանի եւ Հայաստանի լեռնագնացների ազգային ֆեդերացիաները, «Վրաստան» թերթի խմբագրությունը իրենց վշտակցությունն են հայտնում Էվերեստն հաղթահարած, պետական շքանշանների դափնեկիր եւ պատվավոր կոչումների տիտղոսակիր ԼԵՎ ԱՐՇԱԿԻ ՍԱՐԿԻՍՈՎԻ մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում են հանգուցալի հարազատներին ու մերձավորներին:

ԿԱՏՈՖԻԼԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐ

ՉԻՆԱՎՈՐ ՀԱՐՅԸ ՄԹԵՐՔԻ ԱՃԵՅՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ ԴՐԱ ԻՐԱՅՄԱՆ ՉԵՐԻ ԱՆՀԱՄԱՏԵՂԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆՆ Է

Կարտոֆիլը շատ երկրներում, այդ թվում՝ Վրաստանում, հիմնական սննդամթերք է, որտեղ այն սննդակարգի անբաժանելի մաս է կազմում: Վրաստանն ունի բարենպաստ ագրոկլիմայական պայմաններ կարտոֆիլի մշակության համար: Արդյունքում, տեղական աճեցրած կարտոֆիլի ավելացման առաջարկը, նպաստում է շուկայում գների նվազեցմանը: Եվ տարածաշրջանի մյուս գյուղմթերքների հետ համեմատ, այն հաճախ ավելի ցածր գին ունի: Մյուս կողմից՝ տեղի կարտոֆիլագործների համար լուրջ հիմնախնդիր է ներկրվող էժան կարտոֆիլը: Բավական է նշել, որ վիճակագրական ազգային ծառայության տվյալներով, 2023 թվականին Վրաստան է ներմուծվել ռեկորդային 7,740 միլիոն ԱՄՆ դոլարի 23210 տոննա մթերք, փոխարենը, երկրից գյուղմթերքների արտահանումը, նախորդ տարիների համեմատ, նվազել է 4,4 անգամ:

Վրաստանի կարտոֆիլագործների գլխավոր հիմնախնդիրն աճեցրած բերքի իրացումն է: Ինչպես «Վրաստանի» հետ զրույցում ասաց՝ ֆերմեր Նոդար Աշելաշվիլին, նախորդ տարիների համեմատ, նշանակալիորեն աճել է երկիր ներկրվող կարտոֆիլի ծավալը, ինչը, փաստորեն, երբեք չուկայից դուրս է մղում տեղական կարտոֆիլը:

- Ներմուծումն այնքան է աճել, որ նախորդ տարիների համեմատ, վրացական կարտոֆիլը պետք է տեղի բնակչությանը վաճառվի կես գնով կամ նույնիսկ՝ ավելի էժան: 2022 թվականին, միջին հաշվով, մեկ կիլոգրամ կարտոֆիլը վաճառվել է 1,30 լարիից մինչև 1,70 լարի, այս տարի՝ 50-80 թեթրի, իսկ բնակչության մեծ մասը կարտոֆիլը վաճառում է 55-60 թեթրիով:

Նշեց Նոդար Աշելաշվիլին՝ հավելելով, որ իրացման խոշոր կենտրոնները կարտոֆիլը գնում են խոշոր ֆերմերներից կամ միավորված կոոպերատորներից, ինչը փոքր եւ միջին տնտեսություններին հասցնում է սնանկացման:

- Հիմնական խնդիրն այն է, որ շատ ֆերմերներ մասնագիտացած են կարտոֆիլի մշակության մեջ՝ որպես եկամտի առաջնային աղբյուր, իսկ ստացած բերքը ցածր գին ունի, քանի որ տեղի բոլոր բնակիչները նույն գործով են զբաղված, - ասաց Նոդար Աշելաշվիլին:

Տեղացիների կողմից աճեցրած կարտոֆիլի իրացման հիմնախնդիրների մասին «Վրաստանի» հետ զրույցում

խոսեց նաեւ Ախալքալաքի մունիցիպալիտետի Կիրովական գյուղից ֆերմեր Եղիշ Աղաջանյանը.

- Նախկինում շատ ավելի դյուրին էր բերքի իրացումը: Օրինակ, բերքահավաքի օրերին եւ դրանից հետո, կարտոֆիլագործական շրջաններից գյուղ էին գալիս Թբիլիսիի «Նավթուղի», «Գեգերտիրներ» եւ մյուս շուկաների մեծավաճառ գնորդները՝ բեռնատար մեքենաներով: Մեզանից գնած կարտոֆիլի գինը նրանք ավելացնում էին 15 թեթրիով՝

5 թեթրիով մարում էին փոխադրման ծախսերը, մնացած 10 թեթրին նրանց շահույթն էր: Նման դրվածքը ձեռնտու էր եւ գյուղացուն, ով տեղում, համեմատաբար ընդունելի գնով վաճառում էր ապրանքը, եւ փոխադրողին՝ ով կոնկրետ գումար էր շահում շրջանից ապրանքը քաղաք հասցնելու համար, եւ վաճառողին, ով կարողանում էր մատչելի գներով գնել ու գնորդներին նույնպես՝ մատչելի գներով առաջարկել ապրանքը, եւ վերջապես՝ գնորդներին, ովքեր համեմատաբար նվազ գներով գնում էին կենսական այդ անհրաժեշտ մթերքը, - մեզ հետ զրույցում ընդգծեց Եղիշ Աղաջանյանը եւ հավելեց, որ տասնամյակների ընթացքում գործող վերոնշյալ սխեմայի վերացումը լուրջ հարված հասցրեց ֆերմերական տնտեսություններին:

- Մի կողմից իրացման հետ կապված հիմնախնդիրները, մյուս կողմից՝ երկիր ներկրվող կարտոֆիլի նշանակալի ծավալները տեղի կարտոֆիլագործներին գրե-

թե սնանկացման են հասցնում: Չնայած այն հանգամանքին, որ տեղական կարտոֆիլը վաճառվում է շատ ցածր գնով, այնուամենայնիվ, գնորդները քիչ են, քանի որ ներկրվող կարտոֆիլը, չնայած որակով շատ է զիջում տեղականին, սակայն գինը շատ ավելի ցածր է, արդյունքում՝ տեղական մթերքը չի կարողանում մրցակցել ներկրված կարտոֆիլի հետ, - ասաց Եղիշ Աղաջանյանը՝ հավելելով, որ, փաստորեն, տեղի ֆերմերները կարտոֆիլը վաճառում են այն գնով, որով այն ձեռք են բերել՝ կրելով մեծ վնասներ:

- Փոքր եւ միջին, երբեմն նաեւ խոշոր տնտեսությունների սնանկացման պատճառ կարող է հանդիսանալ նաեւ գյուղատնտեսության ժամանակակից տեխնիկայի սահմանափակ հասանելիությունը, ինչը կարող է ազդել արտադրողականության վրա ու բարձրացնել արտադրության ծախսերը, - նշեց Եղիշ Աղաջանյանը եւ հավելեց, որ խնդրի լուծումը՝ նոր ժամանակակից տեխնիկայի ձեռքբերումն է, քանի որ, այս դեպքում, հնարավոր կլինի ստանալ ոչ միայն բարձր որակի, այլեւ՝ նվազ ինքնարժեքով, մրցունակ մթերք:

Ֆերմերի համոզմամբ՝ այդ հարցում գյուղական տնտեսություններին մեծ օգնություն կարող է ցուցաբերել իշխանությունը:

- Չնայած այն հանգամանքին, որ գյուղատնտեսության նախարարությունը փորձում է օգնել ֆերմերներին՝ նվազեցնելով գյուղատնտեսական վարկերի տոկոսը, երեւի, արագ կերպով անհրաժեշտ է ստեղծել պայմաններ, որոնց դեպքում գյուղացիների ողջ բերքը կգնվի ու կվերավաճառվի հենց կառավարության կողմից, - ասաց Եղիշ Աղաջանյանը՝ հավելելով, որ իշխանությունը կկարգավորի շատ առանձին տարածաշրջանների ավանդական մշակաբույսերի աճեցման գործընթացը:

- Օրինակ՝ Կախեթին հայտնի է իր խաղողագործությամբ, Սամցխե-Ջավախեթին՝ կարտոֆիլով ու անասնապահությամբ, եւ եթե յուրաքանչյուրը զբաղվի իր գործով, ապա, ստացած բերքը կլինի բարձրորակ եւ կվաճառվի բարձր գներով, - զրույցի վերջում ընդգծեց Եղիշ Աղաջանյանը:

ՅՈՒՐԻ ԽՈՐԵՆՅԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԾՈՒ ՏԱՔԴԵՂԸ ՆՎԱՋԵՑՆՈՒՄ Ե ԻՆՍՈՒԼՏԻ ՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Շատ եմ սիրում ուտել կծու եւ թթու մթերքներ, առանձնապես կծու տաք-դեղը: Բոլոր ծանոթներս ասում են, որ դա վրան-գավոր է առողջության համար եւ սկսում են թվարկել այն օրգանները, որոնք փուժում են նման սննդից: Հեղաքրքիր է գիտականորեն դրա հաստատումը կա: Գ.Սիմոնյան Բոլնիսի

Որքան էլ տարօրինակ լինի, գիտականորեն հաստատվել է դրա հակառակը: Օրինակ, ամերիկյան գիտնականները հաստատել են, որ կծու դրական ազդեցություն ունի օրգանիզմի վրա, հատկապես՝ սրտի եւ անոթների աշխատանքի վրա: Կծու տաքդեղը նվազեցնում է ինսուլինի առաջացման հավանականությունը եւ նրանից մահվան ելքը: Բժիշկներն ուսումնասիրել են ավելի քան 16 հազար մար-

դու եւ ստացել միջին վիճակագրական պատկեր: Ճիշտ է, կծու տաքդեղի ազդեցությունը սրտի աշխատանքի վրա լիարժեք չի ուսումնասիրվել, սակայն բացահայտվել է, որ կծու տաքդեղի պարունակած կապսաիցին նյութը ամ-միջականորեն մասնակցում է մարդու օրգանիզմի աշխատանքին: Այդ նյութը խոչընդոտում է սրտի հիվանդությունների առաջացմանը, կանխարգելում՝ ինսուլտը եւ այլն:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԴՅՈՔ...

TOYOTA-Ն 2023-ԻՆ ՍԱՀՄԱՆԵԼ Ե ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՆՈՐ ՌԵԿՈՐԴ

Toyota Motor Corp.-ը, 2023 թվականին, ավտոմեքենաների համաշխարհային վաճառքներն ավելացրել է 7,2 տոկոսով՝ հասցնելով մինչեւ 11,23 միլիոնի, ինչը նոր ռեկորդ է ընկերության համար:

Այսպիսով, Toyota-ն 4 տարի շարունակ մնում է աշխարհում ամենաշատ մեքենաները վաճառող ընկերությունը: Վաճառքի նշված ռեկորդային ցուցանիշն ընդգրկում է նաեւ Daihatsu Motor եւ Hino Motors դուստր ձեռնարկությունների մեքենաների իրացումը: Նախորդ ռեկորդը սահմանվել էր 2019 թվականին եւ կազմել 10,7 միլիոն ավտոմեքենա: Ճապոնիայում վաճառքները կտրուկ աճել են 20,9 տոկոսով՝ հասնելով 2,3 միլիոնի, իսկ մյուս երկրներում այդ ցուցանիշն աճել է 4,1 տոկոսով՝ հասնելով 8,93 միլիոնի: Ընկերության ավտոմեքենաների արտադրությունն անցյալ

տարի աճել է 8,6 տոկոսով՝ հասնելով 11,5 միլիոնի, ինչը նույնպես ռեկորդային ցուցանիշ է: Դեկտեմբերին ընկերությունը տարեկան կտրվածքով վաճառքներն ավելացրել է 10 %-ով՝ մինչեւ 1,01 մլն ավտոմեքենա, արտադրությունն ավելացրել է 7,7 տոկոսով՝ մինչեւ 906,057 ավտոմեքենա: Ընկերության հաշվետվությունում նշված է, որ ռեկորդային վաճառքը պայմանավորված է՝ Հյուսիսային Ամերիկայում, Եվրոպայում եւ այլ տարածաշրջաններում պահանջարկի մեծ աճով, ինչպես նաեւ յուրաքանչյուր տարածաշրջանում կիսահաղորդիչների պակասորդի նվազմամբ:

ԿԵՆՍԱՓՈՐՁ

ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ՕԴԸ ՄԱՔԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Յուրաքանչյուր բնակարան իր բնորոշ հոտն ունի, որը ոչ միշտ է հաճելի: Դա վերացնելու համար, ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում թերթի ընթերցող՝ Հասմիկ Սերոբյանի կենսափորձով հաստատված միջոցները:

1.5 բաժակ ջրին ավելացրեք 0,5 բաժակ 3 տոկոսանոց քացախ եւ 10-15 կաթիլ որեւէ եթերայուղ: Այդ խառնուրդը լցրեք պուլվերիզատորի մեջ եւ ժամանակ առ ժամանակ ցողեք: 2. Ջուգարանում կարելի է օգտագործել օդը թարմացնող շատ պարզ մի միջոց: Ջուգարանի թղթի գլանակի ներսի կողմում մեկ-երկու կաթիլ եթերայուղ ցողեք: Բայց զգույշ եղեք, որ չափից ավելի չցողեք, հա-

կառակ դեպքում՝ բույրը շատ սուր կլինի: 3. Եթերայուղի մեջ գործվածքի կամ բամբակի փոքր կտորներ թրջեք եւ դրեք բնակարանի չեբրեացող անկյուններում: 4. Նույնպիսի կտորներ կարելի է դնել փոքրիկ պարկիկների մեջ եւ տեղավորել պահարաններում, հագուստների միջեւ: Այդ դեպքում պահարաններն ու հագուստը հաճելի կբուրեն:

ԾՆՈՂԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ. ԻՆՉ ԱՆԵԼ, ԵՐԲ ԵՐԵԽԱՆ ՉԻ ԼՍՈՒՄ

Երեխան չի լսում. չի ցանկանում հազմվել, հավաքել խաղալիքները, սովորել դասերը, ձեր ասած ժամից ավելի ուշ է վերադառնում տուն: Միաժամանակ իրեն վատ է պահում. բղավում է, լացում, հրաժարվում է խոսել ձեզ հետ: Իհարկե, հաճելի կլինեն այնպես արձագանքել երեխայի վարքին, որ նա «մոռանա» իր կանխորոշումները, ամեն ձեռք ու զածով: Սակայն պետք է միշտ հիշել՝ երեխան խամաճիկ չէ: Թեեւ ուղղորդող դերակատարությունը հիմնականում ծնողինը պետք է լինի, սակայն չպետք է մոռանալ, որ երեխան ունի խոսքի իրավունք: Ուստի, արդյունավետ կլինի, եթե երեխան գիտակցված կատարի այն, ինչը ծնողի համար այդչափ կարեւոր է:

Ինչպե՞ս վարվել

1. Հասկանալ երեխայի զգացմունքները

Թերեւս առաջին բանը, որ պետք է անել նման իրավիճակում, երեխայի զգացմունքները հասկանալն է: Հոգեբանները գտնում են, որ երեխաները կարող են իրենք իրենց օգնել, եթե որեւէ մեկը պատրաստ է նրանց լսել ու հասկանալ: Պարզապես անվանեք ու խոսեք այն զգացմունքների մասին, որոնք ըստ ձեզ՝ երեխան այդ պահին ապրում է: Եթե դուք սխալվեք, նա ձեզ կուղղի: Երեխայի զգացմունքների ընդունումը ձեր կողմից համագործակցության առաջին քայլն է դառնում թեպետ եթե դուք ընդունել ու հասկացել եք երեխայի զգացմունքները, դա դեռ չի նշանակում, որ դրանից հետո իրեն պիտի թույլ տաք չուտել կամ չհավաքել խաղալիքները: Պարզապես երեխայի զգացմունքները հասկանալը այն կարեւոր փուլն է, որն անհրաժեշտ է ծնող-երեխա համագործակցության համար:

2. Շեղել երեխային

Այս միջոցը լավ աշխատում է միայն շատ փոքրիկների, առավել արդյունավետ՝ 1,5-2,5 տարեկանների դեպքում: Եթե երեխան լացում է ու համառորեն չի ցանկանում որեւէ բան անել, ապա, կարելի է փորձել գրավել նրա ուշադրությունը մի ուրիշ բանով. պատուհանից նայել թռչուններին կամ ավտոմեքենաներին, հնչեղ արտասանել որեւէ բանաստեղծություն, ցույց տալ ինչ-որ շատ հրապուրիչ բան: Երբ երեխան կհամազաստանա, արդեն կարելի է վերադառնալ այն իրավիճակին, որտեղ երեխան չէր լսում ձեզ:

3. Անել միասին

Սա նույնպես փոքր երեխաների դեպքում կիրառելի միջոց է, այն լավ աշխատում է մինչեւ 4-5 տարեկանը: «Չե՞ս ուզում սա անել, թող քեզ հետ դա անի սիրելի արջուկը կամ տիկնիկը»: Խաղալիքի հետ կարելի է մանկապարտեզ գնալ, ապուրն ուտել կամ լողանալ: Երեխաները շատ հավանում են «կենդանի» խաղալիք-ձեռնոցները, որոնք հազցնում են ծնողներն իրենց ձեռքերին: Այդպես կարելի է մի ամբողջ ներկայացում խաղալ ու հաճույքով անել այն, ինչը մինչ այդ վեճի առարկա էր: Խաղը մինչդպրոցական երեխաների համար բնական վիճակ է, եւ այս միջոցն անմիջապես փոխում է իրավիճակը:

4. Տվեք ընտրության հնարավորություն

Այս միջոցը գործում է փոքր տարիքից ու չի կորցնում արդյունավետությունը: Պահանջն ուղիղ ձեւակերպելու փոխարեն, երեխային տվեք ընտրության հնարավորություն: «Ամմիջապես, առանց որեւէ խոսքի, անցիր դասերիդ»- ի փոխարեն, կարող եք ասել՝ «Ուզում ես դասերդ իի-

մա անե՞լ, թե՞ կես ժամից»: Նկատեք, որ դուք կասկածի տակ չեք դնում դասերը պատրաստելու անհրաժեշտությունը: Դուք պարզապես երեխային հնարավորություն եք տալիս ընտրելու դասերն անելու միջոցը:

5. «Թայմ աութ»

Այս միջոցի դեպքում՝ դուք իրավիճակը «հետաձգում եք» որոշ ժամանակով: Այն, իհարկե, միշտ չէ, որ կիրառելի է: Այն չեք կարող կիրառել այն դեպքում, երբ իրավիճակն արագ արձագանք է պահանջում:

6. Համոզմունք ու քննարկում

Կան իրավիճակներ, երբ ծնողի համար կարեւոր է, որ երեխան անի հենց այնպես, ինչպես ինքը ճիշտ է համարում: Դրանք վերաբերում են անվտանգության կանոններին, բարոյական արժեքներին: Սովորաբար նման խոսակցություններ լինում են երեխայի «սխալ» վարքից հետո: Երեխային պետք է փոխանցել սեփական կարծիքը՝ բացատրելով, թե ինչու պետք է հենց այդպես վարվել: Ինչու պետք է կանգնել կարմիր լույսի տակ եւ ոչ մի դեպքում չթողնել մայրիկի կամ հայրիկի ձեռքը, ինչու չի կարելի գնալ անձամոթի հետ, ով խոստացել է փոքրիկ շունիկներ ցույց տալ:

Սակայն ծնողի երկար մենախոսությունը արդյունավետ եզրահանգում չի ենթադրում: Լավ է, երբ ծնողը ոչ միայն փորձում է համոզել երեխային, այլեւ՝ քննարկում նրա հետ տվյալ իրավիճակը:

7. Պահանջ

Կան իրավիճակներ, երբ անհրաժեշտ է խիստ ու չքննարկվող պահանջ դնել երեխայի առջեւ: Օրինակ, երբ երեխան կրակով է խաղում: Սկզբում պետք է, ամենայն խստությամբ, պահանջել դադարեցնել տվյալ գործողությունը եւ միայն հետո զրուցել:

8. Ինձ վրա դա չի ազդում

Հակառակվելը, հիստերիաները, վեճերը երեխան հաճախ օգտագործում է որպես միջոց, որպեսզի իրեն թույլ տան անել այն, ինչն ինքն ուզում է կամ չստիպեն անել այն, ինչն ինքը չի ուզում անել: Այս միջոցով երեխան փորձում է մանիպուլացնել ծնողին:

Փորձված ծնողը իշտությամբ կարող է տարբերել անկեղծ, վիրավորանքի լացը մանիպուլյատիվ լացից, երբ երեխան ուզում է ցույց տալ, թե ինքն «ի՛նչ դժբախտ է»: Պետք է նրան ասել, որ իր ձեւերը ձեզ վրա չեն ազդում, եւ ձեր կարծիքն անփոփոխ է: Կարեւոր է հետեւողական լինել, գնալ մինչեւ վերջ: Հակառակ դեպքում՝ դուք կդառնաք մանկական մանիպուլյացիայի զոհ:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Արտակարգ արժանիքների կնիքը միայն նրանք են կրում, ովքեր ստիպում են հակառակորդներին ու նախանձողներին դրվատանքի խոսքեր ասելու իրենց մասին:

ԼԱՌՈՇՅՈՒԿՈ

Դուք, որ ցանկանում եք թագավոր դառնալ, արժանի թագուհի ընտրեք ձեզ համար:

ԱՆՊԻՆ ՍՈՐՈՒԿ

Կանանցից խնդրեք միայն այն, ինչ նրանք կարող են տալ:

ԲԱՐԲԵ ԴԸ ՕՐԵՎԻԼՅՈ

Կանացի բնազդն արժի մեծ մարդկանց կանխատեսությանը: Ով ընդունակ է կառավարել կնոջը, նա ընդունակ է պետություն կառավարելու:

ՕՆՈՐԵ ԴԸ ԲԱԼԶԱԿ

Սկզբունքորեն եթե ոչինչ չենք գնում, ապա գները նորմալ են:

ՎԱՐՎԱՐՄԱՆ

Ծաղկայի մունիցիպալիտետ

«Վրաստանի» ընթերցող

ՀԱՅԱՍՏԱՆ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՅՑԸ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Փետրվարի 6-7-ին, Հայաստանի նախագահ Վահագն խաչատուրյանը, պաշտոնական այցով, գտնվում էր Զուլուգարիայում:

Այցի շրջանակներում Վահագն խաչատուրյանը հանդիպումներ ունեցավ Զուլուգարիայի նախագահ Կատալին Նովակի, վարչապետ Վիկտոր Օրբանի, Աժ նախագահ Լասլո Կյովերի հետ:

Հանդիպումներում կողմերը քննարկեցին Հայաստանի եւ Զուլուգարիայի միջեւ ոլորտային փոխգործակցության խթանման եւ առկա ներուժի լիարժեք իրականացման հարցեր: Անդրադարձ կատարվեց տնտեսության, կրթության, մշակույթի եւ այլ ոլորտներում առկա համագործակցության ընդլայնման հնարավորություններին: Զրուցակիցները քննարկեցին տարածաշրջանային եւ գլոբալ անվտանգային հարցեր, երկուստեք կարեւորեցին Հայաստան-ԵՄ արդյունավետ գործընկերության խորացումը:

Վահագն խաչատուրյանը հանդիպում է ունեցել տեղի

հայկական համայնքի ներկայացուցիչների հետ:

Հայաստանի նախագահի հանդիպումներին մասնակցել է Վրաստանում եւ Զուլուգարիայում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Աշոտ Սմբատյանը:

ԻՐԱՆԸ ԿՈՐԱՆ Ե ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԶՈՐԱՑՄԱՆ ՈՒ ՌԺԺՆԱՑՄԱՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՎՏԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՀԱՎԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ ՏԱՐԱԾԱԾԻՑԱՆԻ ԽԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՅԱԼ

Հայաստանում Իրանի դեսպան Սեփի Սոքհանին՝ անդրադառնալով Հայաստանի անվտանգային ու ռազմական հավասարակշռությանը, ասել է, որ դա տարածաշրջանում խաղաղություն կրերի:

Պատասխանելով Իրանի տարածքով դեպի Հայաստան հնդկական զենքի տարանցման մասին հարցին՝ դեսպանը նշել է, որ Իրանը կողմ է Հայաստանի հզորացմանն ու ուժեղացմանը:

- Ցանկացած օգնություն, որն անհրաժեշտ կլինի Հայաստանին, եւ որը կնպաստի տարածաշրջանի խաղաղությանն ու կայունությանը, մենք պատրաստ ենք ցուցաբերել,- ընդգծել է Սոքհանին:

Եւ անդրադարձել է նաեւ Ադրբեյջանի կողմից Հայաստանի նկատմամբ սպառնալիքներին ու մի քանի դիտարկումներ:

- Ինչո՞ւ եմ ձեզ սպառնում: Եթե դուք լինեք ուժեղ, կկարողանա՞մ ձեզ սպառնալ: Ես կարծում եմ, որ, խաղաղության չհասնելու գաղտնիքը, դա ուժի հավասարության գոյություն չունենալն է: Եթե դուք ուժեղ լինեք, ոչ ոք

չի համարձակվի ձեզ սպառնալ,- հայտարարել է դեսպանը:

Ըստ նրա՝ հենց այդ առումով էլ Իրանը Հայաստանի հետ հարաբերությունները համարում է ռազմավարական, եւ այս շրջանակում կա փոխադարձ ընկալում: Իրանը գտնում է, որ դա բխում է տարածաշրջանի անվտանգության շահերից:

Հարցին՝ արդյոք ճիշտ են տեղեկությունները, որ Իրանը Սյունիքում ցանկացնում է ռազմական ներկայություն ունենալ, դեսպանը արձագանքեց. «Ես կնախընտրեմ՝ չպատասխանել նման ասեկոսներին»:

2024 ԹՎԱԿԱՆԻՑ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵՂԱԼ ԶԻ ՇՆՈՐՀՎԻ

Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունը տարածել է հաղորդագրություն, ըստ որի՝ 2024 թվականից հանրակրթական դպրոցների շրջանավարտների համար գերազանցության մեդալի շնորհման գործընթաց այլեւս նախատեսված չէ:

Հաղորդագրության մեջ նշված է, որ սովորողը համարվում է գերազանց առաջադիմություն ունեցող, եթե տվյալ ուսումնական տարվա ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր առարկաներից գնահատվում է տարեկան 9-10 միավոր եւ 12-րդ դասարանում՝ պետական ավարտական քննությունների առարկաներից՝ 18-20 միավոր: Կրթության 3-րդ աստիճանի ավարտին՝ սովորողին տրամադրվում է «Գերազանցության» նշանով միջնակարգ կրթության ատեստատ»:

Փոփոխությունները պայմանավորված են ընթացող կրթական բարեփոխումներով՝ հանրակրթության մոդելի:

Հաղորդագրության մեջ նշվում է նաեւ, որ, գերազանցության մեդալի համար, բուհական ընդունելության քննություններում արտոնություններ նախատեսված չեն:

ԱՆԿԱԽ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆԵՐԻՑ՝ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՒՅՆՆ Ե

«Հայոց պատմություն» առարկան «Հայաստանի պատմությամբ» անվանափոխելու պարագայում՝ առարկայից դուրս չի մնալու այն բովանդակությունը, որը կազմում է պատմության մասը, բովանդակությունը նույնն է՝ անկախ անվանումներից»:

Այս մասին Աժ ամբիոնից վստահեցրել է Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Ժաննա Անդրեասյանը՝ պատասխանելով «Քաղաքացիական պայմա-

նագիր» խմբակցության պատգամավոր Սոնա Ղազարյանի հարցին՝ «Հայոց պատմություն» առարկան «Հայաստանի պատմությամբ» վերանվանելու նախագծի շուրջ առաջացած դժգոհու-

թյունների վերաբերյալ:

Ըստ նախարարի՝ սա մոտ հարց չէ, ակադեմիական որոշ շրջանակներ այս հարցին անդրադարձել են անկախությունից հետո, երբ առարկայի վերաիմաստավորման խնդիր են դրել: Երկրորդ անգամ հարցն ավելի լայն քննարկվել է, երբ հանրակրթության պետական մոդելի փոփոխության պետական մոդելի փոփոխության մասին քննարկվում:

58 ՏԱՐԵԿԱՆՈՒՄ ՄԱՀԱՅԵԼ Ե ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԱԿՈՒՅԹԻ ՎԱՍՏԱԿԱՎՈՐ ԳՈՐԾԻՉ, ՇՆՈՒՆԴՈՎ ԱԽԱՆՋԻՄԵՅԻ ԳԱԳԻԿ ԳԻՆՈՍՅԱՆԸ

Փետրվարի 6-ին, 58 տարեկանում, կյանքից հեռացավ Հայաստանի մշակույթի վաստակավոր գործիչ, ազգագրական պարերի մասնագետ, Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության «Գեղարվեստական դաստիարակության եւ մշակույթի մանկապատանեկան կենտրոնի» պարուսույց, Բենական շարժման եւ մեներգի ամբիոնի դասախոս, «Կարին» ավանդական երգի-պարի խմբի հիմնադիր եւ գեղարվեստական ղեկավար Գագիկ Մարտիրոսի Գինոսյանը:

Գագիկ Գինոսյանը ծնվել է Ախալցխայի քաղաքում: Ավարտելով տեղի N3 հայկական միջնակարգ դպրոցը, ընդունվել է Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտը, որն ավարտել է 1990 թվականին:

Գինոսյանը մասնակցել է Արցախյան առաջին պատերազմին, եղել է Լեռնի Ազգապաշտպանության հրամանատարությամբ գործող «Ազատագրական բանակ» ջոկատի ռազմիկ:

1987 թվականից Գագիկ Գինոսյանը սկսել է պարել Հայրիկ Մուրադյանի հիմնադրած «Վան» ազգագրական խմբում:

Աշխատել է Գյումրու «Շանթ» հեռուստառադիոընկերության երեւանյան գրասենյակում՝ որպես տնօրեն, հիմնադրել է «Ծովակ» եւ «Կարին» ավանդական երգի-պարի խմբերը: Հիմնել է «Ազգագրության թատրոնը» եւ ՀՀ մշակույթի նախարարության աջակցությամբ՝ «Կարին» ավանդական երգի-պարի խմբի հետ բեմադրել իր հեղինակած եւ Հայրիկ Մուրադյանի նվիրված «Հայոց երգի հայրիկը», «Խնկահոտ երգի» եւ «Վարք հայոց» ներկայացումները:

Գագիկ Գինոսյանը տարբեր տարիների արժանացել է ՀՀ պետական, գերատեսչական պարգևների:

ԱՆՃԱՅՈՒՆԻ ԱՆՎՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԳԻ ՆԻՍՏ

Փետրվարի 5-ին, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի գլխավորությամբ Կառավարության ղեկավար Մանուկ Անդրանիկյանի խորհրդի նիստ:

Նիստին, բացի Անվտանգության խորհրդի անդամներից, մասնակցել են նաեւ Հայաստանի նախագահ Վահագն խաչատուրյանը, Ազգային ժողովի նախագահ Ալեն Սիմոնյանը, վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Արայիկ Հարությունյանը, Աժ փոխնախագահ Ռուբեն Ռուբինյանը, Աժ արտաքին հարաբերությունների մշտական հանձնաժողովի նախագահ Սարգիս Խանդանյանը եւ Աժ «Քաղաքացիական պայմանագիր» խմբակցության ղեկավար Հայկ Կոնջոբյանը:

Նիստի ընթացքում քննարկվել են ընթացիկ օրակարգային եւ ռազմավարական բնույթի հարցեր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՏԱԿԱՆ

ԲԵՆԱԿՐԹՅԱՆ ԹԻՎԸ ԱՎԵԼԱՅԵԼ Է

Հայաստանի մշտական բնակչությունը, 2024 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ, 2 մլն 990.9 հազար մարդ է: Անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ մշտական բնակչության թիվն ավելացել է 53.4 հազարով:

Հայաստանի վիճակագրական կոմիտեի ներկայացրած տվյալներից հետևում է, որ 2023-ի հունվար-դեկտեմբերին Հայաստանի բնակչության թվաքանակի փոփոխության առաջնային բաղադրիչը եղել է միգրացիոն մնացորդը: Նախնական տվյալներով՝ մինչեւ 2024-ի հունվարի 1-ը ներառյալ Լեռնային Ղարաբաղի բռնի տեղահանված բնակչությունից, Հայաստանի բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառվել է 41.4 հազար մարդ:

2024 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ՝ երկրի 71 համայնքների 49 քաղաքներում բնակվում է 1 մլն 915.3, իսկ 953 գյուղերում՝ 1 մլն 075.6 մարդ: Ընդ որում, մայրաքաղաքն ունի 1 մլն 104.2 հազար բնակիչ: Հաշվետու ժամանակաշրջանում Երեւանի բնակչության աճը 15.6 հազար մարդ է:

2023 թվականից սկսած՝ բնակչության թվի ընթացիկ հաշվառումն իրականացվում է 2022թ. մարդահամարի արդյունքների հիման վրա:

ՎՐԱՍՏԱՆԻՑ ՍԱՐԵՅՎԱՏ ՀԱՎՐ

ՄՍԻ ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԻ ՀԱՐՁԸ՝

ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ ԱՆԱՐԿԱ

Հայաստանի էկոնոմիկայի նախարարությունում կայացել է Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի արտահերթ նիստ: Օրակարգային թեմաների թվում քննարկվեցին սպանդանոցային մորթի կազմակերպման գործընթացը, առկա խնդիրներն ու հեղափոխական անելիքները, ինչպես նաեւ Վրաստանից ստեղծված հավի մսի եւ եկրոպական երկրներից կենդանական ծագման մթերքի ներմուծման հարցը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ԿԱՐՍՏՈՒԿՈՎ

ՎԱՐԱԿՄԱՆ ԳԵՂԵՐՆ

ԱՎԵԼԱՆՈՒՄ ԵՆ

Հայաստանում, 2024 թվականի փետրվարի 5-ի դրությամբ, կարմուխի լաբորատոր հաստատված դեպքերի թիվը 56 է: Հայաստանի առողջապահության նախարարության հիվանդությունների վերահսկման եւ կանխարգելման ազգային կենտրոնի տվյալներով՝ 2024-ին հաստատված վարակման 56 դեպքից 42-ը երեխա է, 14-ը՝ մեծահասակ: Ութ քաղաքացի հոսպիտալացված է, դուրս է գրվել 41-ը:

2023 թվականի դրությամբ՝ ընդհանուր լաբորատոր հաստատված դեպքերի թիվը 545 է:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

11.02.2024 Բուն Բարեկենդան
12.02.2024 Մեծ Պահք

Այս տարի փետրվարի 12-ից սկսվում է Մեծ Պահքի շրջանը: Այն տևում է 48 օր՝ Բուն Բարեկենդանից մինչև Ար. Հարության (Չատկի) տոնի նախօրեին: Այս տարի Ար. Հարության տոնը կնշվի մարտի 31-ին:

Պահքի շրջանում օգտագործում են բացառապես բուսական ծագում ունեցող սննդամթերք:

Պահքի ընթացքում հրաժարվում են ոչ միայն որոշակի կերակուրներ-

ՓԵՏՐՎԱՐ

րից, այլև մոլի սովորություններից, շատախոսությունից, ստախոսությունից, հայիոյանքից եւ այլ մեղքերից:

Մեծ Պահքին անմիջապես հաջորդող շաբաթը կոչվում է Ավագ Շաբաթ եւ ընդգր-

կում է Փրկչի երկրային կյանքի վերջին կարեւորագույն իրողությունները՝ հաղթական մուտքը Երուսաղեմ (Ճաղկազարդ), Վերջին Ընթրիքը, Մատնությունը, Չարչարանքները, Խաչելությունը, Մահը, Թաղումը եւ ի վերջո՝ հրաշափառ Հարությունը՝ Սուրբ Չատիկը:

14.02.2024 Տեառնընդառաջ: Տոն քառասնօրյա Գալստեանն Քրիստոսի ի Տաճարն

17.02.2024 Սուրբ Թեոդորոս գործավորի հիշատակության օր

ՄԱՅԱՑԵԼ Ե ԿՈՍՊՈԶԻՏՈՐ
ՎԱԺԱ ԱԶԱՐԱՇՎԻԼԻՆ

87 տարեկան հասակում վախճանվել է վրաց երաժիշտ, կոմպոզիտոր Վաժա Ազարաշվիլին:

Վաժա Ազարաշվիլին ավարտել է Թբիլիսիի Վանո Սարաջիշվիլու անվան պետական կոնսերվատորիան: Պրոֆեսոր Անդրեյ Բալանշիվաձեի ղեկավարությամբ ավարտել է կոնսերվատորիայի ասպիրանտուրան: Ստեղծագործական գործունեությունը հաջողությամբ համատեղել է մանկավարժական գործունեության հետ՝ պրոֆեսորի կարգավիճակով դասավանդել է պետական կոնսերվատորիայում: Եղել է Վրացական պետական ֆիլիարմոնիայի գեղարվեստական ղեկավարը, գլխավորել է Վրաստանի կոմպոզիտորների միությունը: Կոմպոզիտորը բազում երգեր է նվիրել հարազատ Թբիլիսիին, որոնք արժանացել են լայն ժողովրդականության, կատարվել՝ ճանաչված երգիչ-երգչուհիների կողմից:

Վաժա Ազարաշվիլին, վրաց երաժշտական արվեստում ներդրած ավանդի համար, բազմիցս արժանացել է պետական պարգևների, մասնավորապես դարձել է Իսկոբ Գոգեբաշվիլու, Ջաքարիա Փալիաշվիլու եւ Վրաստանի պետական մրցանակների դափնեկիր, արժանացել է Վրաստանի արվեստի վաստակավոր գործչի, Վրաստանի ժողովրդական արտիստի կոչման, պարգևատրվել է Պատվով շքանշանով, եղել է Թբիլիսիի պատվավոր քաղաքացի:

Վաժա Ազարաշվիլին սերտորեն կապված էր Վրաստանի, մասնավորապես՝ Թբիլիսիի հայկական համայնքի հետ, վրաց գրական եւ մշակութային գործիչներ Ջանսուր Չարկվիանու, Մորիս Փոցխիշվիլու, Գիգա Լորքեփիանիձեի հետ պարբերաբար մասնակցել է համայնքային միջոցառումներին, Սայաթնովյան «Վարդատոնին»: Վաժա Ազարաշվիլին, որպես բարեկամ, հաճախ էր լինում նաեւ Հայաստանում, մասնակցում՝ մշակութային միջոցառումներին:

«Վրացական» թերթի խմբագրությունը, Թբիլիսիի Պետրոս Աղայանի անվան պետաշրջանային թատրոնը իրենց վշտակցությունն են հայտնում վրաց ճանաչված կոմպոզիտոր ՎԱԺԱ ԱԶԱՐԱՇՎԻԼԻՆ մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում են հանգուցյալի հարազատներին ու մերձավորներին:

Ինչպես հայտարարեց Թբիլիսիի քաղաքապետ Կախա Կալաձեն՝ «Վարկեթիկ» եւ «Հավաքարի» մետրոկայարանների վերականգնումը կավարտվի ամռան վերջին:

Նրա խոսքով՝ նշված մետրոկայարանները վերականգնել ցանկացող ընկերություն դժվարությամբ են գտել, ինչի պատճառով էլ գործընթացը ձգձգվել է:

- «Վարկեթիկ» մետրոկայարանում աշխատանքներն ընթացքի մեջ են: Նշված կայարանի վերականգնման գործընթացում որոշ ժամանակով խնդիրը շտկվել է, քանի որ ընկերություններից ոչ մեկը մրցույթին մասնակցելու ցանկություն չի հայտնել: Հավանաբար, ոչ ոք չի ցանկացել պատասխանատվություն ստանձնել նման կարելիքի մասին: Իրականացման համար: Այնուամենայնիվ, գտնվել է ընկերություն, որն աշխատում է, եւ վերականգնումը կավարտվի մինչև ամռան վերջը,- ասաց Կախա Կալաձեն եւ հավելեց, որ «Հավաքարի» մետրոկայարանի նախնական նախագծում փոփոխությունների կարիք կար, քանի որ մետրոկայարանի առաստաղն ապամոնտաժվել էր:

- Վերականգնման նախագծում որոշակի փոփոխություններ են կատարվել, քանի որ ապամոնտաժվել է եղած առաստաղը, որը գտնվում էր շատ վատ վիճակում: Ընդհանրապես, ցանկացած վերականգնողական ծրագրի ժամանակ, խնդիրն այն է, որ ոչ ոք չգիտի, թե իրականում ի՞նչ է կատարվում, ի՞նչ իրավիճակ է տեղում: Երբ աշխատանքներն իրականացվում են անմիջականորեն, ամենամեծ խնդիրների առաջ ենք կանգնում: Եթե հավելյալ խնդիրներ չառաջանան, ամռանը կավարտվեն «Հավաքարի» մետրոկայարանի վերականգնողական աշխատանքները,- ասաց մայրաքաղաքի քաղաքապետը:

		1		2		3		4		5		6
7								8				
						9						
10	11		12					13	14		15	
					16		17		18			
19		20		21								
	22						23	24		25		26
						27		28				
29	30		31			32						
	33							34	35		36	
					37		38					
39		40							41	42		43
					44		45		46			
47	48					49						
	50		51						52		53	
54						55					56	
			57						58			

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ. 7.Քաղաք Ռուսաստանում: 8.Այնպիսի (արեւմտ.): 9.Չիմաստանը կառավարող դինաստիա (1368-1644 թթ): 10.Երգչուհի Ալյոնա ...: 11.Ընդհանուր քանակությունը: 12.Հնդիկ իշխանի տիտղոս: 13.Խատուտիկ, պուտպուտ: 14.Ֆրանսիայի 22-րդ նախագահը՝ ժակ ...: 15.Խաղաղության խորհրդանիշ թռչուն: 16.Վաղեմի, հին: 17.Գոգնել: 18.Պարգև, ընծա: 19.Բարձր ազնվականության տիտղոս Անգլիայում: 20.Ապավեն, պաշտպան: 21.Օժանդակ բայ: 22.Գործվածքի տեսակ: 23.Նորվեգացի ճանապարհորդ, հետախույզ ...: 24.Ամուղսեն: 25.Կտորի «մշակումը», նախքան կարելը: 26.Լեռ Հայկական Տավրոսի լեռնահամակարգում: 27.Պայտ: 28.Չկան տեսակ: 29.Գինեմատակարար, տակառապետ: 30.Ցաք ու ...: 31.Նստաշրջան: 32.Խորթ մայր, մայրացու: 33.Ֆրանսիացի գրող ... դը Մոպասան: 34.Խակ, չիասած: 35.Վրացի երգչուհի ... Ծուրծունիա:

ՈՒՂՂԱՆՅԱՆ. 1.Վրաստանի ժողովրդական արտիստ ... Բրեգվաձե: 2.Վրաց շախմատիստուհի, աշխարհի չեմպիոն ... Գափրիձե: 3.Լեռ Վրաստանում, Կովկասյան բարձրավանդակի վրա: 4.Չափածո ստեղծագործության հնչյունային ձևավորման հիմնական կողմերից մեկը: 5.Հունական այբուբենի տառ: 6.Ճապոնացի ռեժիսոր ... Կուրո-

սավա: 11.Լատվիացի երաժիշտ Վալդիս ...: 12.Դան դե Պարի: 13.Չկնոսի ցանց: 14.Ֆրանսիացի դերասանուհի Իզաբել ...: 15.Հրետանային զինամթերք: 16.Գետ ՌԴ-ում: 17.Երաժշտության մեջ՝ դիմամիկայի հիմնական նշումներից մեկը: 18.Բրիտանական հանրաճանաչ բանաստեղծ, գրող Օսկար ...: 19.Քաղաք Թուրքիայի արեւելյան մասում՝ պատմական Արեւմտյան Հայաստանում: 20.Նիհար, լղար: 21.Խաղաղության ֆուտբոլիստ, դարպասապահ ... Կասիլյաս: 22.Վանական համալիր Հայաստանում: 23.Ամերիկացի բռնցքամարտիկ Կասիուս ...: 24.Տեսնում են ընդ մեջ: 25.Առանց: 26.Ամերիկացի նկարչուհի Ագնես Դին ...: 27.Թիկունքի կողմը: 28.Քիմիայի մասնագետ: 29.Տիտան, որը, ըստ Հին հունական դիցաբանության, իր ուսերին էր պահում երկնակամարը: 30.Արու զավակ: 31.Մերձբալթյան պետություն: 32.Ստեփան Զորյանի պատմվածքներից՝ «... գիշեր»: 33.Վլ Բախոյան՝ ահաբեկչական կազմակերպության հիմնադիրներից՝ Բեն Լադեն: 34.Բառ, որ գործածվում է՝ որպես դրական պատասխանի եւ համաձայնության արտահայտություն Հին ու Նոր Կտակարաններում: 35.Սիա (բրդ): 36.Երկկնդակավոր կենդանի: 37.Ամերիկյան ավտոմեքենա:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱՌԱՐԵՎԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ. 1.Փարաջանով: 2.Գալիթ: 3.Պարավ: 4.Մարտ: 5.Նորավանդ: 6.Տանկ: 7.Առ: 8.Սեպտեմբեր: 9.Իսկ: 10.Սեպտեմբեր: 11.Սեպտեմբեր: 12.Սեպտեմբեր: 13.Սեպտեմբեր: 14.Սեպտեմբեր: 15.Սեպտեմբեր: 16.Սեպտեմբեր: 17.Սեպտեմբեր: 18.Սեպտեմբեր: 19.Սեպտեմբեր: 20.Սեպտեմբեր: 21.Սեպտեմբեր: 22.Սեպտեմբեր: 23.Սեպտեմբեր: 24.Սեպտեմբեր: 25.Սեպտեմբեր: 26.Սեպտեմբեր: 27.Սեպտեմբեր: 28.Սեպտեմբեր: 29.Սեպտեմբեր: 30.Սեպտեմբեր: 31.Սեպտեմբեր: 32.Սեպտեմբեր: 33.Սեպտեմբեր: 34.Սեպտեմբեր: 35.Սեպտեմբեր: 36.Սեպտեմբեր: 37.Սեպտեմբեր: 38.Սեպտեմբեր: 39.Սեպտեմբեր: 40.Սեպտեմբեր: 41.Սեպտեմբեր: 42.Սեպտեմբեր: 43.Սեպտեմբեր: 44.Սեպտեմբեր: 45.Սեպտեմբեր: 46.Սեպտեմբեր: 47.Սեպտեմբեր: 48.Սեպտեմբեր: 49.Սեպտեմբեր: 50.Սեպտեմբեր: 51.Սեպտեմբեր: 52.Սեպտեմբեր: 53.Սեպտեմբեր: 54.Սեպտեմբեր: 55.Սեպտեմբեր: 56.Սեպտեմբեր: 57.Սեպտեմբեր: 58.Սեպտեմբեր: 59.Սեպտեմբեր: 60.Սեպտեմբեր: 61.Սեպտեմբեր: 62.Սեպտեմբեր: 63.Սեպտեմբեր: 64.Սեպտեմբեր: 65.Սեպտեմբեր: 66.Սեպտեմբեր: 67.Սեպտեմբեր: 68.Սեպտեմբեր: 69.Սեպտեմբեր: 70.Սեպտեմբեր: 71.Սեպտեմբեր: 72.Սեպտեմբեր: 73.Սեպտեմբեր: 74.Սեպտեմբեր: 75.Սեպտեմբեր: 76.Սեպտեմբեր: 77.Սեպտեմբեր: 78.Սեպտեմբեր: 79.Սեպտեմբեր: 80.Սեպտեմբեր: 81.Սեպտեմբեր: 82.Սեպտեմբեր: 83.Սեպտեմբեր: 84.Սեպտեմբեր: 85.Սեպտեմբեր: 86.Սեպտեմբեր: 87.Սեպտեմբեր: 88.Սեպտեմբեր: 89.Սեպտեմբեր: 90.Սեպտեմբեր: 91.Սեպտեմբեր: 92.Սեպտեմբեր: 93.Սեպտեմբեր: 94.Սեպտեմբեր: 95.Սեպտեմբեր: 96.Սեպտեմբեր: 97.Սեպտեմբեր: 98.Սեպտեմբեր: 99.Սեպտեմբեր: 100.Սեպտեմբեր:

ՈՒՂՂԱՆՅԱՆ. 1.Փանոս: 2.Սիա: 3.Չավահիր: 4.Արա: 5.Նանտ: 6.Ուլբեր: 7.Դա: 8.Արտակ: 9.Վտառ: 10.Թմկաբերդ: 11.Բուպե: 12.Սեպտեմբեր: 13.Սեպտեմբեր: 14.Սեպտեմբեր: 15.Սեպտեմբեր: 16.Սեպտեմբեր: 17.Սեպտեմբեր: 18.Սեպտեմբեր: 19.Սեպտեմբեր: 20.Սեպտեմբեր: 21.Սեպտեմբեր: 22.Սեպտեմբեր: 23.Սեպտեմբեր: 24.Սեպտեմբեր: 25.Սեպտեմբեր: 26.Սեպտեմբեր: 27.Սեպտեմբեր: 28.Սեպտեմբեր: 29.Սեպտեմբեր: 30.Սեպտեմբեր: 31.Սեպտեմբեր: 32.Սեպտեմբեր: 33.Սեպտեմբեր: 34.Սեպտեմբեր: 35.Սեպտեմբեր: 36.Սեպտեմբեր: 37.Սեպտեմբեր: 38.Սեպտեմբեր: 39.Սեպտեմբեր: 40.Սեպտեմբեր: 41.Սեպտեմբեր: 42.Սեպտեմբեր: 43.Սեպտեմբեր: 44.Սեպտեմբեր: 45.Սեպտեմբեր: 46.Սեպտեմբեր: 47.Սեպտեմբեր: 48.Սեպտեմբեր: 49.Սեպտեմբեր: 50.Սեպտեմբեր: 51.Սեպտեմբեր: 52.Սեպտեմբեր: 53.Սեպտեմբեր: 54.Սեպտեմբեր: 55.Սեպտեմբեր: 56.Սեպտեմբեր: 57.Սեպտեմբեր: 58.Սեպտեմբեր: 59.Սեպտեմբեր: 60.Սեպտեմբեր: 61.Սեպտեմբեր: 62.Սեպտեմբեր: 63.Սեպտեմբեր: 64.Սեպտեմբեր: 65.Սեպտեմբեր: 66.Սեպտեմբեր: 67.Սեպտեմբեր: 68.Սեպտեմբեր: 69.Սեպտեմբեր: 70.Սեպտեմբեր: 71.Սեպտեմբեր: 72.Սեպտեմբեր: 73.Սեպտեմբեր: 74.Սեպտեմբեր: 75.Սեպտեմբեր: 76.Սեպտեմբեր: 77.Սեպտեմբեր: 78.Սեպտեմբեր: 79.Սեպտեմբեր: 80.Սեպտեմբեր: 81.Սեպտեմբեր: 82.Սեպտեմբեր: 83.Սեպտեմբեր: 84.Սեպտեմբեր: 85.Սեպտեմբեր: 86.Սեպտեմբեր: 87.Սեպտեմբեր: 88.Սեպտեմբեր: 89.Սեպտեմբեր: 90.Սեպտեմբեր: 91.Սեպտեմբեր: 92.Սեպտեմբեր: 93.Սեպտեմբեր: 94.Սեպտեմբեր: 95.Սեպտեմբեր: 96.Սեպտեմբեր: 97.Սեպտեմբեր: 98.Սեպտեմբեր: 99.Սեպտեմբեր: 100.Սեպտեմբեր:

Գլխավոր խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՐՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍՏԱՆՉՅԱՆ

Համակարգչային ծեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ԲՅՅԵՈ ՅՈՆԱՅՅԵՄՈ: ՄԺԾԼՈՅՈ 0105, ՃԱՄԲԵՂՈՅ ՄՅԻՃ 5,
Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԹՅՂ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 Կ - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՅՐԱՍՏԱՆ»
ՄԺԾԼՈՅՈ, ՆԱՅՅԵՄԵՂՈ
«BPACTAH»
Тбилиси, Грузия
«VRASTAN»
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445